

MOTIE

Agendapunt: 12. Inspectie op gastoudervoorzieningen: Structureel verhogen naar wettelijke 50%-norm

Onderwerp: Extra kosten inspectie gastoudervoorzieningen verhalen op Rijk

De raad van de gemeente Achtkarspelen bijeen op 23 januari 2025

Verzoekt het college:

1. Om zowel de inspectie van het onderwijs als de verantwoordelijke minister ten spoedigste bij brief te laten weten dat de gemeenteraad van Achtkarspelen zich op het standpunt stelt dat de door het rijk beschikbaar gestelde financiële middelen bepalend zijn voor wat de gemeente aan verplichtingen rondom de inspectie van gastouders kan en wil realiseren. En dat, wanneer er sprake is van dwang c.q. van indeplaatsstelling, waardoor de gemeente kosten moet maken die bóven de door het rijk beschikbaar gestelde financiële middelen uitstijgen, die kosten bij het betreffende ministerie in rekening zullen worden gebracht.
2. De brief tevens ter kennisgeving toe te sturen aan de provincie, als toezichthouder, en aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Volgens de Wet kinderopvang vindt bij aanmelding als gastouder een toetsing plaats. Dat gebeurt door de GGD. Daarnaast moeten gastouders vervolgens periodiek – eens in de twee jaar – worden geïnspecteerd. Voor deze wettelijke taken ontvangt de gemeente geld van het rijk, maar dat geld is ontoereikend om de werkelijke kosten te dekken. Dit speelt niet alleen in Achtkarspelen, maar overal in Nederland. Daarom brengt bijna de helft van de gemeenten voor de inschrijving als gastouder leges in rekening. De minister heeft dit eerder (2022) een zorgelijke trend genoemd, omdat hiermee de drempel voor gastouderopvang wordt verhoogd, en het aantal kinderopvangvoorzieningen hierdoor wordt beperkt.

Dit korte verhaal illustreert wat er structureel mis in de verhoudingen tussen het rijk en de gemeenten: het rijk bepaalt het beleid, maar laat vervolgens na om de noodzakelijke en reële uitgaven van de gemeenten volledig te compenseren. Dat is in strijd met de wet (artikel 108, lid 3, van de Gemeentewet), en aldus handelt het rijk onrechtmatig jegens de gemeenten.

In financieel opzicht staat het spreekwoordelijke water ons inmiddels tot aan de lippen, of zelfs hóger. Door de actuele financiële situatie is de gemeenteraad gedwongen om fundamentele heroverwegingen te maken, met als uitgangspunt 'geen knaken – geen taken'.

In dit licht heeft de raad eerder besloten om geen invulling te geven aan de periodieke inspectie van de gastouders. Simpelweg omdat de kosten daarvan voor de gemeente negen keer hoger zijn dan het bedrag dat de gemeente daarvoor van het rijk krijgt.

De Inspectie van het Onderwijs dreigt met stappen als Achtkarspelen in dit standpunt volhardt. Maar: waar niets is, verliest de koning zijn recht.

Tjitske Veenstra, GroenLinks

Hink Speulman, Partij van de Arbeid

Stemming:

Voor: GroenLinks, PvdA en PVV (4)

Tegen: CDA, CU, FNP, GBA, raadslid Van Dijk en raadslid De Vries (16)

De motie is **verworpen**